

4. SOLI

Sůl nad zlato, slaná voda, slaná polévka, solení silnic v zimě, slané slzy. Všechna slovní spojení obsahují slovo odvozené od podstatného jména sůl. Většina z vás si pod pojmem sůl určitě představí kuchyňskou sůl, kterou používáme k ochucování pokrmů. Druhá sůl je však daleko více.

1. Soli se v přírodě nacházejí většinou jako **krystalické látky**. Z roztoku se dají oddělit **krystalizací**. V krystalech solí jsou mezi částicemi **iontové vazby**, které jsou **velmi pevné**. Tyto vazby jsou příčinou **vyšší teploty tání a teploty varu** solí.

V pevném stavu nevedou elektrický proud. Vodné roztoky solí obsahují volně pohyblivé ionty (viz ionizace), které elektrický proud vedou.

Navrhněte pokusy, kterými můžete ověřit tyto vlastnosti solí.

Krystal kuchyňské soli (halitu)

VZNIK SOLÍ

Soli mohou vznikat různými chemickými reakcemi. Mezi nejznámější způsoby vzniku solí patří:

- 2.
1. neutralizace,
  2. reakce kovu s kyselinou,
  3. reakce kovu s nekovem (přímé slučování prvků),
  4. srážecí reakce.

3. NEUTRALIZACE

Neutralizace je reakce kyseliny s hydroxidem, při které vzniká sůl a voda.

4. ROZDĚLENÍ SOLÍ

Nejčastěji dělíme soli na tyto základní skupiny:

- a) Soli bezkyslíkatých kyselin – většinou **dvouprvkové sloučeniny**, neobsahují v molekule atomy kyslíku.
- b) Soli kyslíkatých kyselin – většinou **tříprvkové sloučeniny**, obsahují v molekule atomy kyslíku. Mezi soli kyslíkatých kyselin patří také **hydrogensoli** (viz str. 80).

Zvláštní skupinou jsou hydráty solí (viz str. 80).

NÁZVOSLOVÍ SOLÍ

SOLI BEZKYSLÍKATÝCH KYSELIN

5. Mezi soli patří i halogenidy a sulfidy, se kterými jste se už seznámili. Halogenidy jsou soli bezkyslíkatých kyselin (např. kyseliny chlorovodíkové HCl). Sulfidy jsou soli kyseliny sirovodíkové H₂S.

ODPOVĚDI NAPIŠ DO SEŠITU!

1. V JAKÉ FORMĚ SE SOLI VYSKYTUJÍ V PŘÍRODĚ?
2. JAK SOLI VZNIKAJÍ?
3. CO JE TO NEUTRALIZACE?
4. JAK SOLI ROZDĚLUJEME?
5. CO TO JSOU HALOGENIDY A CO SULFIDY?